

havt deres Tilflugtssteder. Man har jo længe drøftet og overveiet, paa hvilken Maade man bedst skulde bekjæmpe dette Onde, men man er stedse kommen tilbage til, at det eneste virksomme Middel hertil vil være at gjøre Indsamlingen af Insekterne obligatorisk, og den bør navnlig foregaa i Flyveaaret, som er hvert 4de Aar; da vi netop have, som den høitærede Minister bemærkede, et Flyveaar i Aar, vil man let indse, hvor ønskeligt det er, at vi kunne faae Loven ud i Aar. — Af de Forandringer, som Folkethinget har foretaget, er der en, som gaar ud paa, at Indsamlingen af Larver ikke skal være obligatorisk. Det er den væsentligste af dem, og jeg kan ikke Andet end ganske billige den Forandring, som her er stet fra Folkethingets Side, idet det af flere Grunde vil vise sig at være upraktisk at lade Indsamlingen af Larver foregaa efter Naabud. Det maa ske ad Frivillighedens Vej, og der er al mulig Grund til at gjøre, hvad man formaar for at opmuntre Folk til at være opmærksomme paa, hvor Larverne findes i Jorden og til at lade dem opsamle. Forøvrigt har jo den hele Materie været Gjenstand for saa megen Undersøgelse og Drøftelse, saa jeg skal ikke komme nærmere ind paa Sagen og opholde Thinget. Efter de Udtalelser, som vi have hørt fra den høitærede Minister, skal jeg blot tillade mig varmt at anbefale dette Lovforslags Vedtagelse, ligesom jeg ogsaa skal udtale det Naab, at Sagen maa nyde Fremme saa hurtig som muligt.

Raben: Allerførst skal jeg tillade mig at udtale min Tak til den høitærede Minister, fordi han er fremkommen med dette Forslag for Rigsdagen. Jeg anser dette Lovforslag for at være af meget stor Vigtighed for Landbruget, thi den Skade, som Oldenborrelarverne have forarsaget rundt omkring i Landet baade paa Kornmarker, Græsmarker, Roemarker og særlig ogsaa i Planteskoler og haver, er af den Bestaaenhed, at det er blevet aldeles nødvendigt at træffe Forholdsregler derimod. De Forholdsregler, vi hidtil have truffet i den Retning, have ikke været fuldstændig endige, thi de beroede jo paa Frivilligheden, og efter min Mening kunde det ikke gaa længere at blive staaende ved blot alene at indsamle ad Frivillighedens Vej og at støtte en saadan Indsamling gjeennem mindre Tilskud af Statskassen. Jeg er derfor fuldstændig enig i, at der bør foretages en Forandring i disse Forhold i den Retning, at det bliver en tvungen Indsamling af Oldenborrer, der finder Sted. Hvis ikke vil det vist ikke være længe, inden det vil være unu-

ligt at holde disse stadelige Insekters Angreb indenfor nogenlunde taalelige Grændser. Jeg er fra en Egn, som vistnok høre til de, der allermeest ere hærgede ved Oldenborrelarveangreb i de senere Aar, det sydlige Sjælland. Naar jeg undtager alene Egnen ved Bræstø, er der vistnok ingen, som i den Grad er hærget ved Oldenborrelarveangreb, som det sydøstlige Sjælland. Jeg har set saameget af den Art, jeg har set, hvorledes Oldenborrelarver have ødelagt hele Hvedemarker. Hveden visnede længe før Høsten, den var aldeles ikke til at høste paa almindelig Maade, man maatte krabse den sammen med Riber; ordentligt Korn var der ikke i den saaledes høstede Hvede, der var en Smule Agterkorn, og naar man under almindelige Omstændigheder paa god Jord kunde have ventet 12—15 Fald, maatte man her lade sig nøie med 3—4 Fald og det af Korn, som slet ikke var brugeligt undtagen til at fodre med. Fremdeles var Halmen aldeles ødelagt. Den var raadden, længe før Høsttiden kom. Jeg har set meget store Ødelæggelser ogsaa i Byg og i Havremarker, men ikke saa store som i Hvedemarker. Jeg har set det Samme i Rugmarker ligesom i Roemarker. Det er meget almindeligt, at Koerne, naar de ere 5 à 6 Uger gamle, staa og visne hen, og naar man undersøger dem, er Hjerteroden afbidt af Larver, men jeg har næsten aldrig set nogen større Ødelæggelse, end der har fundet Sted paa en Planteskole i Nærheden af, hvor jeg boer. Den er totalt ødelagt. Paa 5—6—7 Aars gamle Træer er Roden bidt af og Træerne visnede. Der er stet Skade for i alt Fald flere Tusende Kroner i denne Planteskole paa nogle faa Tønder Land. Paa Græsmarkerne gjøre disse Insekter ikke mindst Skade, idet nemlig Kreaturerne ved at afbide Græsset rykke hele Græsbusken op, naar Rodderne ere afbedte af Oldenborrelarver. En saadan Græsbusk med vedhængende Jord kunne Kreaturerne jo ikke benytte til Føde, og man kan formelig se Græsmarker — jeg har set det mange Gange — der se ud, som om de vare gjennevrodede af en Flok Svin, idet hele Græs vægten ligger rundt omkring i Buske paa Markerne. — Lovforslagets Princip er jo, at der skal indsamles levende Oldenborrer, og at der kan indsamles Larver. Jeg billiger ganske det Princip, thi skal man Oldenborrene rigtig tillids, tror jeg, at man bedst kan gjøre det ved Indsamling af levende Oldenborrer i Flyveaaret, Larverne ere ikke saa nemme at faae fat i, dem kan man i alt Fald kun faae fat i paa Bløiemarker, men man kan hverten opsamle dem i Græs- eller Kornmarker. — Den Maade, hvorpaa Erstatningen skal gives, finder jeg